

I N S T R U C Ț I U N E
privind organizarea procesului educațional și aplicarea curriculumului național
pentru învățământul primar în condițiile activității simultane

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Instrucțiunea privind organizarea procesului educațional și aplicarea curriculumului național pentru învățământul primar în condițiile activității simultane este elaborată în baza prevederilor Codului educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014 (art. 3, Noțiuni principale) [1] *clase cu predare simultană* – clase primare mixte, alcătuite din cel mult două clase componente (de regulă, I–III, II–IV), în care activitățile directe cu elevii unei clase, alternează cu activitatea individuală a elevilor altei clase, procesul educațional fiind realizat în conformitate cu curricula corespunzătoare.
2. Prezenta Instrucțiune stabilește organizarea procesului educațional și aplicarea curriculumului național pentru învățământul primar în condițiile activității simultane.
3. Instrucțiunea are drept scop asigurarea accesului la educație al fiecărui copil.
4. În învățământul primar pot fi organizate clase cu predare în regim simultan în localitățile izolate geografic sau lingvistic, ori în localitățile în care numărul de elevi este mai mic decât efectivele minime prevăzute de către organele locale de specialitate în domeniul învățământului și nu există posibilitatea asigurării transportului școlar.
5. Organizarea claselor, cu regim simultan, se face în condițiile stabilite de prezenta instrucțiune, la propunerea consiliului de administrație al instituției de învățământ, cu aprobarea organului local de specialitate în domeniul învățământului.
6. De regulă gruparea elevilor în două clase organizate în regim simultan se face pentru clasa I și clasa a III-a, respectiv pentru clasa a II-a și clasa a IV-a. În cazul cuplării a trei clase în condițiile simultane, este bine ca să se acorde mai multă atenție pentru clasele I și a IV-a; clasa I pentru integrarea cu succes a elevilor în activitatea școlară și clasa a IV-a, în vederea pregătirii pentru abordarea ciclului următor de învățământ. Respectând principiul dat, vom grupa clasele I, a II-a și a III-a; a II-a, a III-a și a IV-a.
7. În funcție de situațiile concrete privind numărul de elevi de la fiecare clasă, precum și resursele umane și materiale, consiliile de administrație pot decide constituirea claselor în regim simultan printr-o altă grupare decât cea prevăzută la alin. (6);
8. Indiferent de numărul total de elevi din instituția de învățământ general nu se admite organizarea, în regim simultan, a unei singure clase pentru toți elevii din învățământul primar.
9. La constituirea claselor în regim simultan, se va avea în vedere asigurarea finanțării de bază, care să permită buna organizare și desfășurare a procesului educațional, luând în calcul limba de predare, dar și alți factori.
10. Desfășurarea procesului educațional la clasele organizate în regim simultan se asigură, cu prioritate, de către cadrele didactice calificate.

Capitolul II

PLANIFICAREA ȘI PROIECTAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE

11. Clasele cu predare în regim simultan își desfășoară activitatea după același Plan-cadru, respectă același curriculum ca și clasele cu efective normale de elevi.
12. Planificarea activității didactice se desfășoară în baza acelorași reguli de lucru, care se aplică la o singură clasă, alternând activitatea directă a învățătorului cu activitatea independentă a elevilor.
13. La proiectarea lecției simultane învățătorul are libertatea totală în conceperea, organizarea și desfășurarea acesteia.
14. Proiectarea de lungă durată se realizează conform curriculumului național la învățământul primar, ținând cont de repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.
15. Cuplarea unor discipline de studiu vor asigura posibilități certe de alternare a munci indirecte a învățătorului cu o clasă, în paralel cu activitatea independentă a elevilor din cealaltă clasă.
16. Disciplinele **Educația fizică**, **Educația plastică**, **Educația tehnologică**, **Educația muzicală** se predau simultan, învățătorul având posibilitatea de a elabora proiectarea de lungă durată la începutul anului de învățământ și pe tot parcursul anului de studiu la cele două, trei, patru clase simultane într-un singur plan de proiectare.
17. Disciplina **Limba română** se poate cupla cu *Limba rămână*, *Educația plastică*, *Științe*, *Educația moral-spirituală* sau cu opționalul ales.
18. Disciplina **Matematica** se cuplează foarte bine tot cu *Matematica*, cu *Limba și literatura română*, cu disciplinele din ariile curriculare *Tehnologii*.
19. Disciplina **Educația plastică** se cuplează la cele două, trei clase deoarece unitățile de conținut structurate în cele patru module pot fi ușor combinate într-o oră academică predată simultan pentru a eficientiza și optimiza procesul de studiere.
20. Disciplina **Educația fizică** se cuplează la cele două, trei clase deoarece, realizându-se o proiectare unitară pe teme, elevii au posibilitatea să lucreze în echipe sau să se grupeze la organizarea unui joc.
21. Disciplina **Educația muzicală** se cuplează la două clase. Încălzirea vocii (vocalize, recitative, intonarea unui cântec din repertoriu) se poate face simultan cu toți elevii.
22. În cazul studierii **Limbii străine**, prevăzută în Planul-cadru, doar pentru clasele a II–IV-a, cuplarea se realizează cu o disciplină din ariile *Limba și comunicare*, *Arte*. Se poate alege un opțional aferent, dacă acesta corespunde solicitărilor elevilor și părinților. Opționalul poate fi la nivelul ariei curriculare.
23. Disciplinele **Istoria**, **Științe** se pot cupla cu disciplinele *Limba și literatura română*, *Educația plastică*, *Educația moral-spirituală*, *Dezvoltare personală*

sau se pot programa în a V-a oră, având în vedere faptul că la clasa a IV-a schema orară permite această extensie.

24. Învățătorul va selecta și prelucra conținuturile curriculare, apreciind cu exactitate realizarea acestora și gradul de efort solicitat, astfel încât activitatea independentă să constituie una dintre strategiile predării și să conducă la atingerea finalităților educaționale propuse.
25. Proiectul de scurtă durată este unic pentru cele două clase și discipline.
26. Unitățile de conținut constituie mijloace informaționale prin care se urmărește realizarea sistemelor de unități de competențe proiectate pentru unitatea dată de învățare la clasele cu regim simultan.
27. Pentru clasele cu regim simultan se acceptă planificarea pe unități de învățare în același tabel.
28. Pentru a realiza proiectarea la nivelul unității de învățare (modulului) din perspectiva ECD, se selectează produsele potrivite, prin corelare cu unitățile de competențe prevăzute la modulul respectiv și le eșalonează pe cursul temporal al modulului, anticipând contextul activităților evaluative care urmează a fi desfășurate.
29. Proiectarea didactică în clasele cu regim simultan se bazează pe principiile:
 - educația centrată pe elev;
 - principiul individualizării;
 - principiul alegerii;
 - principiul creativității și succesului;
 - principiul încrederii și susținerii.
30. În planificarea activității didactice se va evita suprapunerea, în aceeași oră, a lecțiilor cu volum mare de cunoștințe noi, deoarece fiecare disciplină de învățământ presupune un variat sistem de lecții:
 - lecție de formare a capacităților de dobândire a cunoștințelor;
 - lecție de formare a capacităților de înțelegere a cunoștințelor;
 - lecție de formare a capacităților de aplicare a cunoștințelor;
 - lecție de formare a capacităților de analiză-sinteză a cunoștințelor;
 - lecție de formare a capacităților de evaluare a cunoștințelor;
 - lecție mixtă.
31. Proiectarea demersului didactic al lecției pentru clasele cu regim simultan poate fi realizată atât în baza secvențelor instrucționale eșalonate în corespundere cu tipul lecției, cât și în baza etapelor lecției Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extindere.
32. Activitățile directe cu elevii unei clase alternează cu activitatea individuală a elevilor altei clase, procesul educațional fiind realizat în conformitate cu curricula corespunzătoare, care este stabilită în documentul de bază și determină cadrul juridic al raporturilor privind proiectarea, organizarea, funcționarea și dezvoltarea sistemului de educație din Republica Moldova.

Capitolul III

ORARUL LECȚIILOR ÎN CLASELE CU INSTRUIRE ÎN REGIM SIMULTAN

33. Programul activității elevilor este organizat pe an școlar, cu durată determinată, împărțită în semestre în conformitate cu Planul-cadru de învățământ aprobat și se desfășoară după un orar specific învățământului simultan.
34. Orarul se elaborează în funcție de anumite cerințe și condiții, care acționează sub forma unor permisiuni și interdicții. Întocmirea acestuia constă în centrarea pe elev și nu pe interesele cadrului didactic.
35. Orarul lecțiilor trebuie să fie organizat în așa mod, încât Curriculumul național să fie realizat, potrivit Planului-cadru pentru fiecare clasă. Astfel timpul de venire/plecare a unei clase va fi mai devreme/mai târziu cu 1-2 ore pentru a preda anumite discipline, în special *Limba română și Matematica*.
36. Clasele I și a II-a vor începe orele de dimineață, clasele a III-a și a IV-a vor începe orele mai târziu. Propunem un astfel de program:
- Predare simultană la **două clase**:
- de la 8:00 până la 10:00 se lucrează cu clasa I sau a II-a;
 - de la 10:00 până la 12:00 se lucrează cu ambele clase;
 - de la 12:00 până la 14:00-15:00 se lucrează cu clasa mai mare.
- Predare simultană la **trei clase**:
- de la 8:00 până la 10:00 se lucrează cu o clasă (învățătorul stabilește această clasă și perioada de timp);
 - de la 10:00 până la 12:00 se lucrează cu cele trei clase;
 - de la 12:00 până la 14:00-15:00 se lucrează cu doua clase.
37. La alcătuirea orarului, cadrul didactic se va orienta după următoarele considerente pedagogice:
- asigurarea cuplării unor obiecte care asigură posibilități optime de alternare a muncii directe a învățătorului cu munca independentă a elevilor;
 - programarea disciplinelor de bază (matematică și limbă română) în perioada în care randamentul elevului este maxim;
 - respectarea curbei de efort a elevului în cadrul unei zile și pe durata săptămânii;
 - includerea în orar, la început și la sfârșit de săptămână, a unor discipline de studiu care generează un efort mai mic din partea elevului;
 - programarea orelor, care aparțin aceleiași discipline, la intervale aproximativ egale de timp în cadrul săptămânii (*Educația fizică*);
 - preocuparea deosebită pentru reușita activităților didactice cu clasa I și a IV-a, vizându-se formarea deprinderilor de muncă independentă în primul caz, iar pentru a doua situație, pregătirea temeinică pentru trecerea cu succes în ciclul gimnazial.
38. La alcătuirea orarului se va lua în considerare specificul conținuturilor, care vor oferi posibilități de a concepe teme variate pentru munca independentă a elevilor.

39. Durata orei de curs în condițiile activității simultane este de 45 minute.

Capitolul IV

EVALUAREA ELEVILOR ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN CONDIȚIILE ACTIVITĂȚII SIMULTANE

40. **Obiectul evaluării** în școala primară îl constituie rezultatele școlare individuale ale copilului.
41. În clasele cu predare în regim simultan se aplică *Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori* clasele I-IV 2019, care reprezintă un sistem de eficientizare permanentă și diferențiată a predării, învățării și evaluării prin introducerea criteriilor și descriptorilor, fără acordarea notelor.
42. Evaluarea performanțelor elevilor este o acțiune esențială a unui proces educațional eficient. Rezultatele acestui proces reprezintă repere pentru: motivarea elevilor în activitatea de învățare; pentru cadrele didactice în evaluarea și adaptarea demersului educațional; pentru familie, care primește un feed-back util.
43. Utilizarea metodelor tradiționale (probe orale, probe scrise, probe practice) este îmbunătățită prin folosirea metodelor complementare de evaluare (observația sistematică, proiectul, portofoliul).
44. Cadrele didactice vor apela la instrumente de evaluare formativă care permit elevilor, din clasele simultane, să-și afirme personalitatea și să-și valorifice experiența proprie.
45. Evaluările se proiectează conform tipului: evaluări inițiale (EI), evaluări formative în etape (EFE); evaluări formative punctuale (EFP) și evaluări sumative (ES) în cursul fiecărei unități de învățare.
46. Nu la toate lecțiile se valorifică produsele școlare, ci doar în cazul evaluării instrumentale și în contextul tipului de evaluare vizat.
47. Fiecare elev va avea un portofoliu de performanță școlară, în care se vor cumula lucrările scrise, fișele de evaluare/autoevaluare, testele, probele etc., drept dovezi de înregistrare a performanțelor.
48. Cadrul didactic va completa sistematic instrumentele de monitorizare a performanțelor școlare, în care se prezintă progresul fiecărui elev. Formele și modalitățile de fixare a rezultatelor școlare ale elevilor se pot stabili în mod independent, la alegerea cadrului didactic.

Capitolul V

ORGANIZAREA SĂLI DE CLASĂ

49. În condițiile predării simultane, învățătorul lucrează cu două, trei sau patru clase într-o singură sală.
50. Sala de clasă trebuie amenajată în așa fel, încât activitatea unei clase să nu fie perturbată de activitatea celeilalte clase, ținând cont de:
- amplasarea mobilierului în sala de clasă;

- amplasarea materialelor didactice.
51. Mesele trebuie așezate astfel, încât să permită activitatea pe grupe de elevi.
52. Mobilierul trebuie grupat pe anumite zone libere în sala de clasă, creând un mediu bogat și stimulat. Lăsând spațiu de mișcare pentru copii, aceste zone pot fi organizate ca locuri de lucru, astfel încât să faciliteze predarea simultană.

Capitolul VI

REMUNERAREA CADRELOR DIDACTICE CARE ACTIVEAZĂ ÎN CLASE ÎN CONDIȚIILE ACTIVITĂȚII SIMULTANE

53. Remunerarea muncii pedagogului se calculează din media de ore după planul de învățământ pentru clasele respective plus 50% din numărul de ore calculat.

Clasele I și a III-a:

$$20+22=42 \quad 42:2=21(\text{media}) \quad 50\%=10,5$$

Norma didactică=31,5 ore

Clasele a II-a și a IV-a:

$$22+23=45 \quad 45:2=22,5 (\text{media}) \quad 50\%=11,25$$

Norma didactică=33,75 ore

Clasele I, a II-a, a III-a, a IV-a:

$$20+22+22+23=87 \quad 87:4=21,75 (\text{media}) \quad 50\%=10,87$$

Norma didactică=32,62 ore

Clasele I, a II-a și a III-a:

$$20+22+22=64 \quad 64:3=21,33 (\text{media}) \quad 50\%=10,66$$

Norma didactică=31,99 ore

Clasele a II-a, a III-a și a IV-a:

$$22+22+23=67 \quad 67:3=22,33(\text{media}) \quad 50\%=11,16$$

Norma didactică=33,49 ore

54. Numărul de ore se stabilește în baza Planului-cadru aprobat anual.

ORARUL LECȚIILOR

clasa I și a III-a

Ziua	Lecția	Clasa I	Clasa a III-a
Luni	1 2 3 4 5 6	Limba română Matematica Educația tehnologică Educația fizică	- - Educația tehnologică Educația fizică Limba română Limba română
Marti	1 2 3 4 5 6	Limba română Matematica Limba română Educația moral-spirituală	- Limba franceză Ora opțională Educația moral-spirituală Matematica Limba română
Miercuri	1 2 3 4 5 6	Limba română Matematica Educația plastică Educația muzicală	- - Educația plastică Educația muzicală Matematica Limba română Științe
Joi	1 2 3 4 5 6	Matematica Limba română Limba română Educația fizică	- - Limba franceză Educația fizică Matematica Limba română
Vineri	1 2 3 4 5 6	Limba română Limba română Dezvoltare personală	- - Dezvoltare personală Limba română Limba română Matematica
Total		20 ore	22 ore

ORARUL LECȚIILOR
clasa a II-a și a IV-a

Ziua	Lecția	Clasa a II-a	Clasa a IV-a
Luni	1 2	Limba română Matematica	- -

	3 4 5 6	Educația muzicală Educația tehnologică	Educația muzicală Educația tehnologică Limba română Limba română
Marți	1 2 3 4 5 6	Limba română Matematica Limba română Limba franceză	- - Limba franceză Limba română Matematica Limba română Istoria
Miercuri	1 2 3 4 5 6	Limba română Matematica Educația moral-spirituală Științe Educația fizică	- - Educația moral-pirituală Științe Educația fizică Matematica
Joi	1 2 3 4 5 6	Limba română Matematica Limba română Limba franceză Educația plastică	- Ora opțională Limba franceză Limba română Educația plastică Matematica Limba română
Vineri	1 2 3 4 5 6	Limba română Ora opțională Educația fizică Dezvoltare personală	- Limba română Educația fizică Dezvoltare personală Limba română
Total		22 ore	23 ore

\